

Бо чекання має сенс

БОГДАНА МАТІЯШ

12 ГРУДНЯ 2018

Якщо запитати першу-ліпшу людину, чи любить вона чекати на щось, найімовірніше, її відповідь буде заперечна. Сьогодні майже ніхто не любить чекати. Здається, уявляючи саму перспективу очікування, люди починають дратуватися, нервувати.



Фото: Якуб Гонцяж ОР

У магазині всі шукають насу з коротшою чергою, а там, де це можливо, взагалі її уникають. Роздумуючи, де поїсти, люди часто обирають заклади зі швидким обслуговуванням; здаючи

якусь річ у ремонт, шукають сервіс, де її якомога швидше полагодять. Купуючи квиток на поїзд, люди чимраз частіше обирають уже не швидкі нічні поїзди, а ще швидші поїзди інтерсіті... А якщо запитати, чому це роблять і куди так квапляться, навряд чи до пуття пояснять свій поспіх. Просто нам хочеться, щоб усе було швидко, доступно й комфортно. Очікування в сучасному світі дедалі частіше означає певні обмеження й дискомфорт. Але поспіх – хвороба нашого часу – і нелюбов до чекання теж виявляються ілюзією, бо все наше життя насправді є низкою очікувань, які неможливо і не потрібно прискорювати. Нервування від очікування свідчить про те, що нам дуже бракує спокою і прийняття того, що стається, таким, як воно є. Що нам треба більше внутрішнього миру й довіри. Коли вони є, очікування стає радісним або й сприймається як привілей, бо можна внутрішньо зосередитися на тому, чого чекаєш, глибше про нього подумати. Відчути час очікування як дар.

Щасливі ті, хто нікуди не квапиться, бо вони знають час кожної речі. Як і всі, вони чекають на весну, літо, осінь чи зиму, але чекають спокійно, не хочуть нічого прискорювати і не нарікають, що щось затяглося чи трапилось зарано. Усе стається у свій час, і вони за це вдячні, бо знають, що очікування задає певний життєвий ритм і визначає його – від самого людського народження. Вагітність – це вже час чекання, а після народження приходить низка розмаїтих очікувань: коли дитина почне реагувати на батьків, коли сяде, коли почне повзати, ходити, коли скаже перше слово, коли заговорить... А далі буде чекання садочка, школи, Першого Причастя... З віком цих очікувань більшатиме, і так має бути. Поки маємо на що чекати, відчуваємо рух у житті, знаємо, чим воно наповнене. Ми не можемо прискорити жодну з важливих життєвих подій, та це й не потрібно. Але можемо пізнати сенс чекання, навчитися сприймати його спокійно – як спокійно сприймаємо настання ночі чи початок нового дня.

Чекання завжди має сенс, навіть якщо нам здається навпаки чи якщо ми цього сенсу не розуміємо. І радісне очікування, і болісне чекання – частина Промислу щодо нас. А радісне – іще й особливий дар. І кожен випадок очікування виявляється вихованням терпіння в нас, вагомим інструментом, без якого ми нетерпляче вимагали б, щоб усе, чого хочемо, одразу нам давалося, і обурювались би щоразу, коли щось діється занадто повільно. Ми забували б, що й на нас не раз довго чекають, а ми не відгукуємося, бо в своєму егоїзмі не чуємо.

Щасливі ті, хто нікуди не квапиться, бо вони знають час кожної речі.

На нас чекають батьки й інші рідні, на яких ми часто не маємо часу. Нас довготерпеливо чекає

Господь – на наше покаяння, на те, коли знайдемо час для молитви, сповіді, присутності на Літургії; зрештою, на те, коли зніmemo з серця образи, які часом носимо місяцями, ба навіть роками... У кожному чеканні, особливо в тих випадках, коли нам доводиться чекати справедливості від когось, ми потиху вчимося довготерпіння. Навіть якщо таке навчання супроводжує біль.

Цієї миті ми всі чогось чекаємо. Для багатьох із нас зараз триває передріздвяний піст, і ми чекаємо народження Спасителя, Месії – майже так само, як понад дві тисячі років тому на нього чекав вибраний народ. Ми йдемо до цього свята із таким самим трепетом і так само хвилюватимемося, стежачи за появою першої зорі у Святвечір, як мудреці зі Сходу. Як і вони, ми теж маємо час підготуватися до Різдва. Наповнити своє очікування – тишею, молитвою, очищенням серця, добрими ділами й радістю. Знаю тих, хто чекає не лише Різдва, а й часу посту перед ним, бо розуміє, що в свято треба ввійти приготованим, а без посту, без чекання на зустріч із предвічним Богом, який стає Немовлям, наша радість була б неповна. Різдво було б лише барвистою картинкою, немов із популярного фільму; але те, чого не чекаєш, менше цінуєш, ніж те, до чого якийсь час ідеш, до чого готуєшся. Іноді ж просто нехтуєш тим, що дісталось задарма. Що трапилось, бо просто настав його час. Тому є ті, хто майже не помітить Різдва – його таємниці й неймовірної величі.

А хтось нині саме чекає на дещо інакше різдво, на появу своєї дитини – і теж має безліч приготувань. Таке очікування – дар, особливо для тих сімей, які довго сподівалися на вагітність, так довго, що часом аж зневірювалися, чи їм буде коли-небудь дане те, про що просять. Для них болісне чекання, яке було випробуванням, обернулося на очікування, сповнене радості й хвилювання, що нарешті це станеться: ще трохи – і вони зустрінуться зі своєю дитиною. Дуже її любитимуть, бо вона була така довгождана...

Хтось чекає на закінчення школи й початок дорослого життя. Хтось очікує підвищення й багато працює, щоб його отримати. Хтось чекає на відпустку й подорож своєї мрії. Таке чекання мотивує нас, мрії і їх утілення дарують нам неймовірну радість, ми відчуваємо, що не стоїмо на місці, рухаємося вперед, розвиваємося, пізнаємо світ. І цей стан наповнений працею, розвитком талантів, внутрішнім зростанням. Коли припинимо мріяти й чекати здійснення своїх мрій, втратимо щось невловиме, але дуже важливе.

Іще хтось чекає чоловіка, сина, тата з війни. Це чекання складне, сповнене хвилювання, турботи, непевності, тривоги й страху, молитов і прохань до Бога. А хтось чекає вироку в суді й неймовірно його боїться. У когось хворіє близька людина, або хтось хворіє сам – і чекає одужання, просить про нього. А ще хтось очікує часу, коли зустріне свою половинку, і це очікування здається просто безконечним, неймовірним випробуванням. А хтось просто чекає,

коли випаде більше снігу, бо надворі зима, і її радість без великих снігів не буде повна.

Коли когось чекають – значить, люблять. Тому й чекати – це любити, навіть якщо чекання буває часом таке тяжке.

Вірю, що тим, кого ми чекаємо, потрібно, щоб ми їх чекали. Богові важливо, щоб ми чекали зустрічі з Ним, бо через наше чекання ми виявляємо Йому свою любов, говоримо, що Він для нас важливий. Чоловікові й жінці важливо, щоб їх чекали, бо чекання засвідчує нашу вірність одне одному. Усім нам важливо повертатися в дім, де ми очікувані й бажані, де перед нами не зачиняють дверей і де для нас є місце. Коли когось чекають – значить, люблять. Тому й чекати – це любити, навіть якщо чекання буває часом таке тяжке.

Історій чекання є безліч, не вистачило б життя їх усі описати. Одні з них радісні та світлі, інші – дуже довірливі, якісь – повсякденні, що гартують у нас терплячість і витривалість, а ще якісь – болісні й непрості, що додають випробувань. Цих останніх хотілось би позбутися, але й вони сповнені сенсу, який нам колись буде відкрито. Та навіть тоді, коли чекати зовсім тяжко, можемо знайти спокій. Навчитися чекати. Не протестувати проти чекання й не намагатися щось прискорити. Зрозуміти, що не все має ставатися тут і тепер. Що є речі, які мають визрівати у чеканні; врешті, що ми самі в ньому визріваємо до того, на що чекаємо, і з кожним днем стаємо більш готові його прийняти. Хворий має час осмислити те, що йому відкрив досвід хвороби; той, хто прагне зустріти свою пару, поступово дозріває до любові, зрілішає для неї. Якісь досвіди чекання стаються для нашого покаяння. І за чекання можемо подякувати, бо воно показало нам цінність того, про що ми просили: здоров'я, любові, сім'ї.

А коли навчимося дякувати за те, що нам дається, чекати буде не страшно. Тоді через чекання прийде не роздратування й невдоволення, а мир.